

λην φορὰν νὰ μοῦ γλυκαίνεσαι καὶ νὰ ἀνοηταίνης ἐδῶ μέσα!

Τὸν ἔσπρωξεν ἔξω τοῦ δωματίου καὶ ἔκλεισε μὲ ὀρμητὴν τὴν θύραν. Ὅτε ἔμεινε μόνη, ὕψωσε σπασμωδικῶς τὰς χεῖρας καὶ ἀνέκραξεν:

— Οὐφ! ὁ κουτός! Τὸν ἔσῳα, καὶ πιστεύω ὅτι μοῦ εἶναι εὐγνώμων. Κακομοίρα Φωτεινή! Σὺ, ἄσχημη, ἐλευσίνῃ ψυχῇ, ν' ἀγαπήσης εἰς τὴν ἡλικίαν σου αὐτὸ τὸ ξανθὸν ἀνόητον παιδάριον!

Καὶ γεμίσασα ἐν ποτήριον μὲ κονιάκ τὸ ἐκένωσε διὰ μιᾶς.

Δυστυχῆς Φωτεινή!

Τὸ ἀπόγευμα ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὁ Ροδόλφος συνήντησεν εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου τὸν Ἑλληνα ποιητὴν. Οἱ δύο ὁμοῦ διευθύνθησαν πρὸς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, ὅπου ἐκάθισαν ἐνώπιον μιᾶς τῶν πολλῶν ἐκεῖ τραπεζῶν ἔμπροσθεν ἐνὸς καφερείου καὶ ἐπῆραν καφέν. Ὁ ὑπολογαγὸς Μιλτιάδης Καραπούλος διήρχετο ἐκεῖθεν, ὑπερήφανος καὶ ἀγριωπός, κατὰ τὸ σῆθηες, στρίβων τὸν ἀρειμάνιον μύστακα καὶ περιστρέφων τοὺς γαλανοὺς κατακτητικοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς ἀναζήτησιν γυναικείου θύματος. Ἐστάθη καὶ ἀντήλλαξεν ὀλίγας λέξεις μὲ τὸν ποιητὴν, ὁ δὲ ποιητὴς τὸν παρουσίασεν εἰς τὸν Ροδόλφον.

— Δὲν εἶναι ἀδελφὴ του, ἠρώτησεν ἔπειτα ὁ Ροδόλφος, ἡ νόστιμη ἐκείνῃ νέα, εἰς τὴν ὁποίαν δίδει μαθήματα ἡ κυρία Νατσελγούβερ;

— Τίνος ἀδελφῆ; Τοῦ Καραπούλου! Δὲν ἤκουσα ποτὲ περὶ ἀδελφῆς του. Τὸν εἶχα πάντοτε ὅτι ἐγεννήθη ὄρφανὸς πατρός καὶ μητρός. Κανεὶς δὲν γνωρίζει ποῦ κατοικεῖ, ἂν καὶ αὐτὸς εἶναι πανταχοῦ παρών. Ἀδύνατον νὰ τὸν πάρῃ κανεὶς εἰς τὸ σοβαρόν. Καὶ ὅμως μὲ ὄλας του τὰς blagues, εἶναι καλὸς στρατιωτικός.

Ἐπετα συνέχεια

Κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν ὑπὸ Δ. Β.

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ

Ἡμέραν τινὰ ὁ περὶ τὴν φιλολογίαν ἀσχολούμενος κύριος Α. συναντᾷ τὸν φίλον μου καὶ μετὰ τὸν συνήθη χαριετισμὸν τῷ λέγει:

«Αἰ, τί λὲς διὰ τὸ χθεσινὸν ποίημα τοῦ φίλου μας; Τὸ ἐδίδαξες;

— Ἐκ τῶν πρώτων.

— Καὶ πῶς σου ἐφάνη;

— Ἐμένα; . . . Ἐσένα, πῶς σου ἐφάνη;

— Ὅθ' σου εἶπῶ. Λέγε μου σὺ πρώτα.

— Ἐμὲ μοῦ ὑπερήρεσε . . . εἶνε λαμπρὰ ἐπιτυχία τοῦ ποιητοῦ μας . . . ἔνα ἀριστουργηματάκι . . . καθεαυτὸ!

— Ὅχι δᾶ, εἶπεν ὁ κύριος Α., βλέπω δὲν συμφωνοῦμεν. Ἐγὼ ἔχω ὄλιγας ἀντίθετον ἰδέαν.

— Γιατί; Δὲν σοῦ ἤρεσε;

— Βέβαια. Ποίημα ἦταν ἐκείνο;

— Ναί . . . Δὲν λέγω κ' ἐγὼ ὅτι ἦταν ἔξοχον.

Κάτι τοῦ λείπει. Δὲν ἔχει ἔτσι . . . βέροντας στίχους . . .

— Ἰσα, ἴσα. Αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον προτέρημά του. Ἐχει στιχυρρίαν ἄμεμπτον, ἀλλὰ λείπουν αἱ ἰδέαι, ἡ ποιήσις ἀκόμη . . .

— Αὐτὸ ἤθελα νὰ 'πῶ κ' ἐγώ. Καμμιά ἰδέα τῆς προκοπῆς.

— Εἶσαι ὀλίγον αὐστηρὸς. Ἐχει μιὰ καλοῦσαιχη.

— Ναί, ναί! μιὰ καλή. Ἀλλὰ τί τὰ θέλεις . . .

— Κ' ἐκείνη κλεμμένη.

— Μάλιστα! κλεμμένη ἤθελα νὰ 'πῶ κ' ἐγώ.

— Καὶ ἂν ἐξαιρέσης τὴν κλεμμένη . . .

— Τέλος πάντων, μοῦ φαίνεται, δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ μας ἀπασχολῇ τώρα ἐν ἔργον, τὸ ὅποιον . . . φυσικὰ . . .

— Ἀπέτυχες. Τῶντι, εἶνε ἀποτυχία τοῦ φίλου μας.

— Βέβαια! δὲν ἀξίζει τὸν κόπον.

— Κοινόν, ἀκομφον, σφιγμένο, μὲ καμμίαν ποιήσιν ἐπάνω του, κατώτερον πάσης κρίσεως . . .

— Σωστά, σωστά. Μηδαιμὸν! προσέθηκεν ὁ φίλος μου θέτον τέριμα εἰς τὴν περὶ τοῦ βηθέντος ποιήματος ὀμιλίαν των.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ

Η ΟΙΚΙΑ ΕΝ ΗΙ ΕΓΡΑΦΗ

Ο "ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ,,

Ἡ μικρὰ ἀγροτικὴ οἰκία, ἐν ἡ ἐγραψεν ὁ Σολωμὸς τὸν ἀθανάτων τοῦ Ὑμνον καὶ τῆς ὁποίας πιστὸν φωτογραφικὸν ἀποτύπωμα δημοσιεύει σήμερον ἡ Ἐστία, κεῖται εἰς θέσιν Ψ'ηλώματα τῆς νήσου Ζακύνθου, ἐπὶ μαγευτικωτάτου λοφίσκου, δέκα λεπτά τῆς ὥρας ἀπέχοντος τῆς πόλεως. Ὁ λόφος οὗτος, εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποίου ἐκτίσθη ἡ οἰκία, εἶνε ὄλος σχεδὸν κεκαλυμμένος ἐξ ἐλαιοδένδρων καὶ συνέχεται μεσημβρινῶς πρὸς τὸν εὐρὺν ἀμαξιτὸν δρόμον τοῦ Ψ'ηλώματος. Πρὸς τὸ δυτικὸν αὐτοῦ μέρος ἀρκετὰ ὑψηλὰ καὶ σχεδὸν ἀπότομος, ἔχει ὑπὸ τοὺς πόδας του τὸ ἐκτεταμένον καὶ κατὰ φύτον λεκανοπέδιον τῆς νήσου καὶ κύκλῳ εἰς μεμακρυσμένην ἀπόστασιν τὴν πρασινόφαιον βουνοσειρὰν μὲ τὰ λευκάζοντα χωρία ἀρκτικῶς καὶ μακρὰν τὴν παραλίαν Τσιλιόη καὶ τὸ χιονοσκεπὲς ὄρος τῆς γείτονος Κεφαλληνίας Αἴνον.

Ὁ ἀνερχόμενος τῆν ποιητικωτάτην ταύτην λεωφόρον, — συνήθη περιπάτον ἐν Ζακύνθῳ, — ἥς τὰ γραφικὰ καὶ λοφώδη πλευρὰ εἶνε κατάμεστα ἐλαιοδένδρων, γλῆρας, ἀνθέων, κήπων καὶ ναίσκων, θέλει διακρίνει ἐξ ἐνὸς σημείου, ὀλίγον πρὶν ἀρχίσῃ ἡ παρά τὸν Ἅγιον Νικόλαον κατωφέρειαι τῆς ὁδοῦ, λευκάζοντας ἐν τῷ μέσῳ πορτοκαλεῶν καὶ ἐλαιοδένδρων τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ οἴκου, ἐν ᾧ συνελήθη καὶ ἐγράφη τὸ ἅσμα τῶν ἁσμάτων τῆς ἐποχῆς μας, ὅς ἀπεκάλεσε τὸν ὕμνον εἰς τὴν Ἐλευθερίαν ἕτερος ἀθλητὴς τῆς νεωτέρας ποιήσεως, ὁ συμπολίτης μας Γεώργιος Τερτσέτης. Ἡ οἰκία αὕτη, καθ' ἃς ἔχω πληροφορίας, ἀνῆκε παλαιῶθεν εἰς Ἀγγλον τινὰ εὐπατρίδην, ὅστις ἀναχωρῶν ἐν

τῆς νήσου, τὴν ἐπόλησεν εἰς ἕτερον συμπατριώτην του· ἀλλὰ καὶ οὗτος ἀναχωρήσας κατέπι, τὴν παρέδωκεν εἰς τὸν φίλον αὐτοῦ Λουδοβίκον Στράνην, εὐγενῆ Ζακύνθιον ἐπὶ τῷ ὄρει, νὰ νέμεται αὐτὴν κατὰ τὴν ἀπουσίαν του καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του νὰ τῇ τὴν παραδῶσθαι. Παρῆλθον ἐν τούτοις ἔτη πολλὰ καὶ ὁ ἰδιοκτήτης ἔχει μόνον δὲν ἐπαρῆλθον ἀλλ' οὐδ' ἔδωκέ ποτε σημεῖον ὑπάρξεως.

Ὁ Λουδοβίκος Στράνης, διαπρεπῆς λόγιος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ στεννότατος φίλος τοῦ Σολωμοῦ⁽¹⁾ παρεχώρησε φιλικῶς τὴν οἰκίαν, τῆς ὁποίας οὕτω παραδόξως ἐγένετο κύριος, εἰς τὸν ποιητὴν, ποθοῦντα τὴν μόνωσιν. Ἐν ταύτῃ ὁ Σολωμὸς διέτριψε διαδοχικῶς ἐπὶ δύο ἢ τρία ἔτη κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ θέρους, μόνος μετὰ τοῦ πιστοῦ του ὑπηρέτου Λάμπρου, παρ' οὗ προφορικῶς ἠρύσθη προ δεκαετίας, μεταξύ ἄλλων πληροφοριῶν περὶ τοῦ ποιητοῦ, καὶ ταύτην. Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ ἔγραψε κατὰ τὸν Μάιον μῆνα τοῦ ἔτους 1823, ἐν διαστήματι ἐνδὲς μηνός, τὸν Ὑμνον καὶ

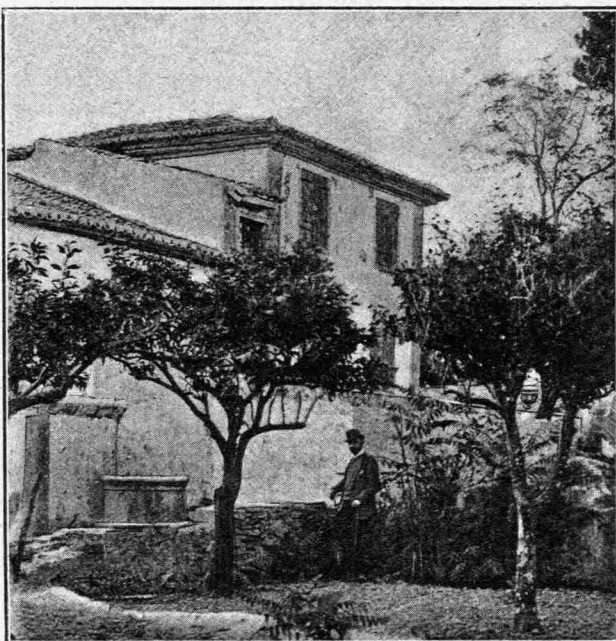
συνέθεσε πλείστα ἄσματα τοῦ Λάμπρου του. Ὁ

(1) . . . ἐξ ἄλλου ὁ φίλος μου δὲν κάμνει πλέον χρῆσιν τῆς ἰταλικῆς ποιήσεως ἢ αὐτοσγεδιάζων διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς φίλους του· προσπαθεῖ δὲ παντὶ σθένει νὰ μορφώσῃ τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν, ἔργον τὸ ὁποῖον ἀναμένεται μετ' ἀνυπομόνου προθυμίας ὑφ' ὄλων τῶν αἰσθανομένων ἐθνικῆν φιλοτιμίαν. Ἐν τούτοις ἠκρασθημεν ἐν τῷ ἰδιώματι τούτῳ καὶ τὸ ὀκτάστιχον καὶ τὸ τρίστιχον καὶ τοὺς ἀνομοιοκαταληκτοὺς στίχους, κατὰ τρόπον ἀναμιμνήσκοντα ἡμῖν τοὺς κλασικοὺς. Ταχέως θὰ σοὶ ἀποστείλω τὴν Τροίην μάναν ἔργον πρωτότυπον, τοῦ ὁποίου αἱ στροφαὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀπαγγελλόμεναι, συνωδούθησαν πάντοτε ὑπὸ δακρύων.

15 Ἰανουαρίου 1832

Α. Στράνης.

πιστὸς ὑπηρέτης τοῦ ποιητοῦ, ὅστις μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν του ἀσκηπῆς καὶ κλαίων ἴστατο πρὸ τοῦ ἐν τῇ ἐνταῦθα Πλατείᾳ τοῦ Ποιητοῦ ἀνεγερθέντος ἀγάλματος τοῦ καλοῦ καὶ μεγαλοῦ αὐθέντου του, ὡς τὸν ἀπεκάλει, μετὰ δακρύων μοὶ ὠρρίζετο εἰς τὴν ψυχὴν ποῦ ἔχει νὰ δώσῃ τοῦ Θεοῦ καὶ μὰ τὸν κόσμον ποῦ τὸν ἔχει, ὅτι, «ὅταν οἱ Τούρκοι εἶχαν πολιορκημένον τὸ Μεσολόγγι καὶ μεῖς ἀπὸ

τοῦ Στράνη ἀκούσαμε τῆς κανονίης, τὸ καλὸ μου ἀφεντικὸ ἔκλειε σὰν παιδί καὶ μοναχὸς του ἐφώναζεν ἀπὸ τὸ βουνὸ «Βάστα καὶ μένον Μεσολόγγι, βάστα!» Μίαν ἄλλη μέρα εἶχα ἔτοιμο τὸ φαγητό, μὰ τὸ καλὸ μου ἀφεντικὸ δὲν ἤρχονταν. Τὸ φαί εἶνε ἔτοιμο, ἀφεντικὸ! τοῦ εἶπα — Τί μου ἔχεις, Λάμπρο; — Πισσύνια καὶ χίλια καλά, ἀφέντη μου. — Στὸ Μεσολόγγι πεινοῦνε, μοὺ ἀποκρίθηκε, κ' ἐγὼ θέλεις νὰ φάω πισσύνια; Δὲς τα τῆς σέρμπρας κ' ἐμὲ δὲς μου εἰληές καὶ ψωμί — καὶ ἔτρωγε ψωμί καὶ εἰληές τὸ ἀφεντι-

κό, μὰ τὴν ἄγρια ψυχὴ του!»

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Στράνη ἡ οἰκία περιήλθεν εἰς τὴν κληρονόμον αὐτοῦ, κυρίαν εὐπαίδευτον καὶ εὐγενεστάτην, τὴν χήραν τοῦ ποιητοῦ Ἰουλίου Τυπάλδου, τὸ γένος Δὲ Ρώση, ἥτις καὶ κατέχει τὸ πολῦτιμον τοῦτο ἱστορικὸν μνημεῖον μέχρι σήμερον. Ἐν τούτοις καλὸν θὰ ἦτο νὰ ληθῆ περὶ τῆς οἰκίας πρόνοια δημοσία καὶ νὰ ἐντειχισθῇ ἐπ' αὐτῆς πλᾶξ μαρμαρινὴ φέρουσα τὴν σχετικὴν μνημόσυνον ἐπιγραφήν.

Ζακύνθος

Δ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕ ΜΙΑ ΚΟΡΗ

(Ἐκ τῶν τοῦ Σολωμοῦ)

Μικρὸς προφήτης ἔρριξε σὲ κορασιὰ τὰ μάτια
Καὶ στοὺς κρυφούς του λογισμούς χαρὰ γεμάτος εἶπε·
Ἄν γιὰ τὰ πόδια σου, καλή, καὶ γιὰ τὴν κεφαλὴ σου,

Κρίνους ὁ λίθος ἔβγανε, χρυσὰ στεφάνια ὁ ἥλιος,
Δῶρο δὲν θάτανε γιὰ σὲ καὶ γιὰ τὸ μέσα πλοῦτο.
— Ὁμμορφὸς κόσμος ἠθικός, ἀγγελικὰ πλασμένος